

DENİZ TURİZMİNİN GELİŞİMİ İÇİN YÖNETİŞİM İHTİYACI: BODRUM BÖLGESİNDE NİTEL BİR ARAŞTIRMA

24 Şubat 2018

ORDU
ÜNİVERSİTESİ

ÇALIŞMANIN YÖNTEMİ

- Çalışma deniz turizmi faaliyet alanlarının önemli bir kısmının icra edildiği Bodrum bölgesinde yapılan nitel çalışma ile gerçekleştirilmiştir.
- Nitel araştırmalar çok sayıda yöntem ve kaynak kullanılarak, insan deneyimlerine ilişkin sözlü ve yazılı anlatımları ya da kayıtları inceler (Punch, 2016:165).
- Nitel araştırma gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2016: 41).
- Nitel araştırmada görüşme, temel veri toplama araçlarındandır (Punch, 2016:165).

Neden Bodrum ?

- Bodrum deniz turizmi için öncü olarak ve stratejik konumuyla deniz turizmi başkenti olarak ifade edebilecek bir niteliğe sahiptir.

Neden Bodrum ?

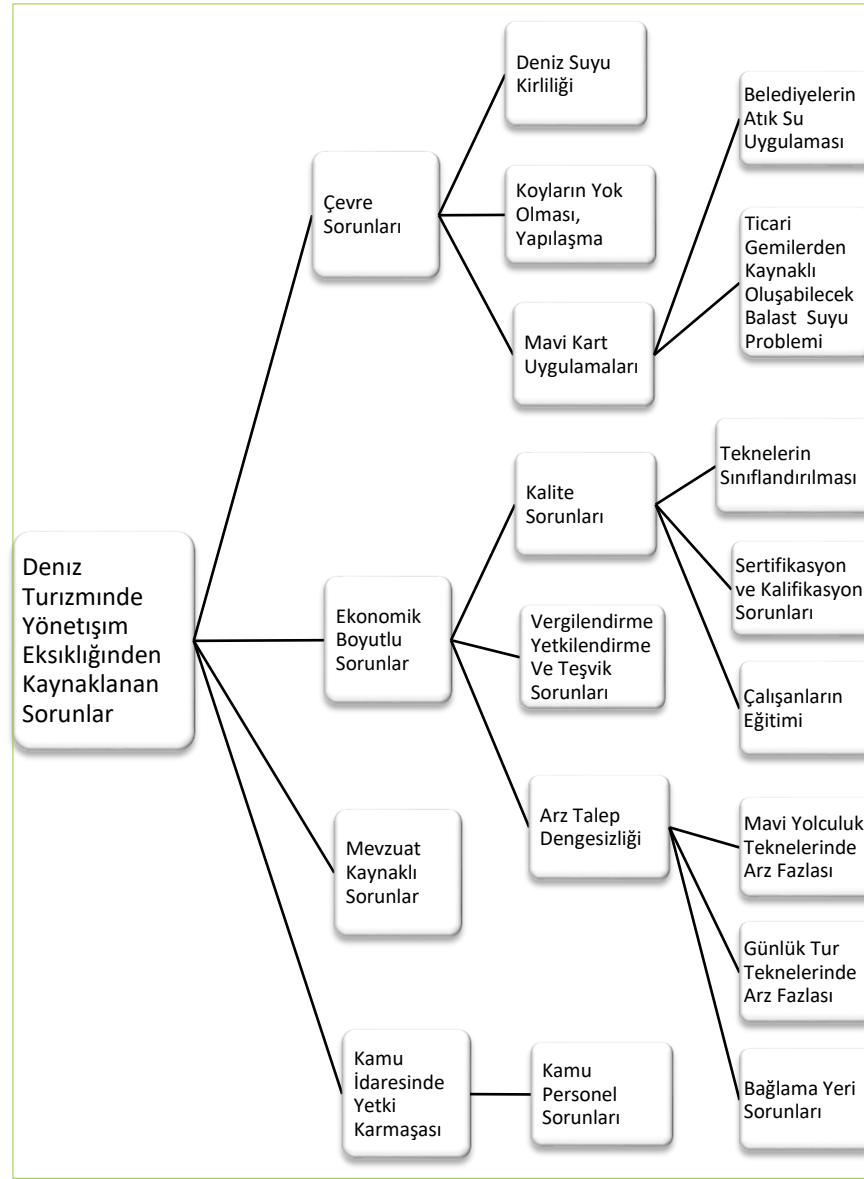
- “Bodrum denizciler derneği bodrumdan çıkan Türkiye’nin ilk deniz turizmi ile ilişkili sivil toplum örgütüdür. Turizm alanında bodrum hep ilkleri ve özel işleri yapar. Denizcilik ve deniz turizmi konusuyla ilgili kurulan ilk sivil toplum örgütü olarak gene ilki ve önceliği başarmıştır. 1970 yılında kurulmuştur O tarihten bu yana da faaliyetine devam ediyor” (Katılımcı 3, 2016).

- “O günden bu güne geçen süreç içerisinde yatçılık sektörünü ve deniz turizmi sektörünü temsilen Bodrum Deniz ticaret odası şube olarak kurulmuştur. Şubenin bölgesine ve Türkiye’de deniz turizminin gelişimine yapmış olduğu katkılar olağanüstü şekilde yüksektir. Ayrıca Bodrum denizciler derneği deniz turizminin gelişmesiyle paralel kar amacı gütmeyen üçüncü sektör olarak deniz turizminin gelişimi içinde derneğin evrim geçirmesini sağlayan bir sürece tanıklık etmiştir” (Katılımcı 9, 2016).

Bodrum denizciler derneği başkanı, Bodrum deniz ticaret odası şube başkanı, deniz turizmi sektöründe faaliyet gösteren kuruluşlardaki yöneticiler ve işletme sahipleri ile yapılan derinlikli yarı yapılandırılmış mülakatlar ile deniz turizminin sorunları ve çözüm önerileri tespit edilmiştir. Yapılan bu mülakatlarda deniz turizmi profesyonellerinin ifadelerinde özellikle yönetim eksikliğinden kaynaklanan sorunlar konusunda yaptıkları değerlendirmeler önemli bir sonuç olarak karşımıza çıkmıştır.

Yönetişim

- Yönetimden buna olanak sağlayıcı yetki ve görevlerin yerele aktarılması anlamında “yerinden yönetim”in “ademi merkeziyet”in sağlanmasıdır” (Palabıyık, 2004).
- “Yeni yönetim anlayışı olarak ifade edilen yönetim kavramı, devlet merkezli yönetim yerine toplum merkezli ve yapabilir kılma stratejisini esas almaktadır” (Palabıyık, 2004).
- Yönetişim, “bir tarafın diğer tarafı yönettiği bir ilişkiden, karşılıklı etkileşimlerin öne çıktığı bir ilişkiler bütününe doğru dönüşümü ifade etmektedir” (Toksöz, 2008: 7).
- Yönetişim süreci organizasyon ve toplumu kendi kendine yönlendiren, iletişimin dinamikliğini ve kontrolünü sürecin merkezi olarak kabul etmektedir (Rosenau, 2004, s. 180).

Yönetişim

- Yönetişim, yeni bir yönetim sürecine düzenli kuralların değişen durumuna ve toplumun yeni metotlarla yönetilmesine atıfta bulunarak yönetim tanımındaki bir değişikliğe vurgu yapmaktadır (Rhodes, 1996).
- Kamu, özel sektör ve üçüncü sektör olarak ifade edilen sivil toplum kuruluşları bütünlüklü ve eşgüdümlü olarak yönetilmelidir. Kooiman yönetim terimini kamu ve özel aktörlerin iştirak ettiği toplumsal problemleri çözmeyi ve toplumsal fırsatlar yaratmayı hedefleyen; bu yönetim etkileşimleri için kaynak sağlama durumundaki kurumlara katılan ve tüm eylemler için normatif bir temel yapı kuran etkileşimler bütünlüğü olarak tanımlamaktadır (Koiman, 2003).

Yönetişimle ilgili beş önermeyi Stoker (1998: 18) şöyle sıralamaktadır:

- 1.Yönetişim, kaynağını devletten alan; ancak onun ötesine geçen kurumlar ve aktörler dizisine işaret eder.
- 2.Yönetişim, sosyal ve ekonomik sorunlarla mücadelede bulanıklaşan sınırları ve sorumlulukları tanımlar.
- 3.Yönetişim, ortak harekete katılan kurumlar arasındaki ilişkide güç bağımlılığını tanımlar.
- 4.Yönetişim, aktörlerin özerk ağlarıyla ilgilidir.
- 5.Yönetişim, özerkliğini kullanarak devletin gücüne dayanmayan işlerin yürütülme kapasitesini tanımaktadır. Devleti yeni araçların ve tekniklerin kullanımını yönlendirmek ve rehberlik etmekte muktedir görmektedir.

Sonuç

- Bürokraside ki fazlalık ortadan kaldırılarak işlemlerin basitleştirilmesi önemli bir ihtiyaçtır. Deniz turizmi aracı işletmeleri çok sayıda kamu kurumdan sertifika ve izin almak zorundadır
- Kamu çalışanlarıyla ilgili yaşanan sorunlara değinilmiştir. Kamu çalışanların Deniz Turizmine; denizcilik ve turizm konusuna vakıf kişilerden oluşturulması önemli bir ihtiyaçtır.
- Yönetişim eksikliği tüm özel sektörlerde benzer şekillerde görülerek sorunlar yaşansa da daha spesifik ve niş bir markete sahip deniz turizmi sektöründe belirgin olduğu yapılan çalışmada görülmektedir.

Sonuç

- Bu çerçevede engelleyici bürokrasiden destekleyici bürokrakiye geçişi sağlayacak tedbirler hızla alınmalıdır. Kamu yönetiminde insan kaynakları uygulamaları daha rasyonel ve bilimsel kriterlerle yapılmalıdır (Müsiad, 2015:136).
- Deniz turizmi sektöründe ademi merkeziyetçi bir yönetim ile sorunlara yerinde ve zamanında çözüm bulunması gerekmektedir.
- İyileştirme amacı ile yapılan uygulamalar faaliyetlerin sürdürülmesi noktasında firmalara külfetler yüklemekte zaman zaman uygulamayacak, gerçeklikle bağdaşmayacak kararlar neticesinde deniz turizmi sektörü zarar görmektedir.

Sonuç

- Deniz turizmi kaynaklarının, planlanması, yönetilmesi noktasında özel sektör kamu işbirliğinin sağlanmadığı, sektörün gerçekleri ile örtüşmeyecek karar ve uygulamaların alındığı yönünde bir bilgi aktarımı olmuştur. Kamu ile iletişim kanallarının açık olduğu buna ilişkin bir çabanın geçmişe oranla daha fazla olduğu ifade edilse de bir iletişim eksikliğinin olduğu ifade edilmektedir. Yapılan tüm derinlikli görüşmelerde kavram olarak ifade edilmese de tüm katılımcılarca deniz turizmi sektöründe yönetim eksikliğinin olduğunu farklı şekilde ifade ettikleri görülmektedir . Katılımcıların tüm sorunlar konusunda ortak görüş birliği halinde olduğu görülmüştür.

- Turizm pazarında yaşanan rekabet bölgesel olmaktan çok ulaştırma olanaklarının artmasıyla küresel değerlendirilmektedir. Rekabet koşullarına bağılı olarak piyasalarda yaşanan hızlı değişim hizmet sektörü olan deniz turizmini doğrudan etkilemektedir. Deniz turizmi sektörünün rekabet üstü bir konuma gelmesi için yeni yönetim paradigması olarak yönetişime ihtiyaç vardır.

Katılımınız ve dinlediğiniz için teşekkürler

